

Poštnina plačana v gotovini

NASHA ZVEZDA

1934-35

3.

1934

IV.

»Naša zvezda«, dijaški kongregacijski list, IV. letnik, V šol. letu 1934/35 bo izšel v desetih številkah. Naročnina za dijake 18 Din, za nedijake 25 Din. Posamezna številka 3 Din. Za Avstrijo 3 šil., za Italijo 7 lir.

Založnik in izdajatelj: Vodstvo dijaških marijanskih kongregacij v lavantinski in ljubljanski škofiji. Za založništvo in uredništvo odgovarja dr. Ign. Lenček.

Uredništvo: Dr. Ignacij Lenček, Št. Vid nad Ljubljano, Zavod sv. Stanislava. P. Venceslav M Vrtovec S. J., Ljubljana, Zrinjskega c. 9.

Uprava: P. Leo Božič O. T., Ljubljana, Križanke, Napoleonov trg 1. — Ček. rač. 16.098. Tisk in klišeji Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani (K. Čeč).

VSEBINA 3. štev.: Kaj pričakujem od DMK (Škof dr. Gregorij Rožman)

Resolucije

Marija Brezmadežna

Brezmadežna Žena (pesem, Lojze Jože Žabkar)

Duhovno življenje (P. Vrtovec S. J.)

Marčni, ne mračni dnevi

Napačni pojmi (L.)

Bogati papež in ubogi Kristus (A. Lemaire S. J.)

Ali so v sv. Cerkvi maše naprodaj? (Ch. Grimaud)

Kako sem postal katoličan (J. Svensson-Čel. St.)

Povsod Boga

Kongregacijski Obzornik

Uganke in rešitve

Vse naročnike, katerim smo poslali letošnji letnik N. Z., prosimo, da naročnino čimprej poravnajo! Kdor ne namerava naročnine plačati, prosimo, da nam v kratkem času pošlje dostavljeni mu izvod nazaj!

Prejeli smo: »Na vprašanje: Ali si kongreganist, odločno odgovarjam da! Zato naročam N. Z.«! — L. S., Ptuj. — Tako govori zaveden kongreganist!

V oceno smo prejeli

Misijonski koledar 1935. Letnik XVI. Velika osmerka, 128 strani, Groblje-Domžale. Cena 10 Din.

Misijonski koledar ima prednosti vseh dosedanjih in jih celo prekaša. Naslovna slika je štiribarvna. Notranjost krasi 90 slik in vinjet. Tipi črk se pogostoma menjajo. Vsaka stran nudi očem novo lepoto in zanimivost. Vsebina je poučna, a obenem mikavna in zabavna. Deloma je opremljena z zemljevidi. — Nekaj naslovov: Afrika, dežela skrivnosti. Knoblehar in njegovi. Limpopo, skrivnostna reka. Slovenci v prefekturi Lydenburg. Zamorski Pavliha. Dajte nam misijonarjev. Osveta in ponos lastnega

plemena. Japonska in njeni problemi. Misijonsko leto 1933—1934. Osveta (povest). Mohitev in žrtev... Naroča se v Misijonski tiskarni, Domžale-Groblje.

Oče naš, ilustriral arh. O. Gaspari, samozaložba I. Dolžan v Ljubljani. Cena knjige vezane v celo platno 24 Din.

Kar je slovenska mladina dosedaj pogrešala, to je z ilustriranim očenašem dobila. Vseh deset prošenj je okusno podanih v slikah v narodnem slogu. Gg. katehetje bodo mogli s pridom uporabljati knjigo v šoli. Natis je dovolil tudi škof. ordinariat v Ljubljani.

»Prav resno se bojim, da bi toliko in toliko ljudi, ki se imenujejo kristjane, ravno tako živelo, kot živijo sedaj, tudi če bi imeli krščanstvo za bajko. Njih stremljenje je tostranost...«

Kard. Newman.

Kaj pričakujem od DMK

Naprošen sem, da v Vašem listu povem, kaj pričakujem od dijaških marijanskih kongregacij. Pa Vam povem kratko in jasno: Iz kongregacij pričakujem rod, ki katoliško živi in dela.

1. *Katoliško živi*: Ako kdo med svoje osebne podatke zapisuje, da je katoliške veroizpovedi, v šolah katoliški verouk obiskuje, se ga tudi zaradi klasifikacije uči in še ob nedeljah k šolski maši hodi in v predpisanih časih spoved opravi in obhajilo prejme — je katolik; ne morem pa trditi, da s tem že tudi katoliško živi. Saj je pri vsem tem duša njegova morda mrtva. Življenje duše je posvečujoča milost. Ta skrivnostni dar božjega življenja v naši borni duši je najvišje, kar more človek doseči, nas upodablja Bogu in nanj veže v skupnost kot otroka na očeta. Katoliško živeti se pravi, to božje življenje v sebi hraniti, negovati, množiti. Dobro veste vsi, da življenjske milosti v duši ne more nič ugasiti razen smrtni greh, t. j. vedoma in prostovoljno storjen prestopok božje ali cerkvene zapovedi v važni zadevi. Katoliško živeti pomeni torej tako urediti svoje vsakdanje življenje (misli, želje, dejanja, izpolnjevanje dolžnosti, odnose do sebe in do drugih itd.), da je vedno in v vsem skladno z božjo voljo, ki se nam javlja v zapovedih in stanovskih dolžnostih.

Najizdatnejše sredstvo, s katerim si moremo vzdrževati božje življenje milosti, je pogosto in vredno sv. obhajilo. »Jaz sem kruh življenja,« trdi Jezus in pristavlja: »Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi« (Jn 6, 48, 53). Torej brez sv. Rešnjega Telesa ni nadnaravnega življenja v nas. Katoliško življenje je potemtakem e h a r i s t i č n o življenje. To pravijo Jezusove besede in nam potrjuje vsak dan bolj lastno izkustvo. Mladina, ki ne hodi pogostokrat in dobro pripravljena k svetemu obhajilu, božjega življenja v sebi stalno ohraniti ne more, nikdar ni mogla, danes pa še prav posebno ne. Merilo resničnega katoliškega življenja je v pogostem in dobrem sv. obhajilu. Po tem merilu se mora presojati vsaka kongregacija in vsak kongreganist.

2. *Katoliško dela*: Božje življenje v duši samoposebi sili k udeleževanju, kakor nabrana električna energija. Kongreganist, ki katoliško živi (ne samo životari), mora biti vedno prvi, ki se da na razpolago apostolskim nalogam svoje okolice in svoje dobe. Sedanja doba zahteva katoliško akcijo. V njenih vrstah morajo biti kongreganisti prvi in najagilnejši. Iz presv. Rešnjega Telesa ne črpajo samo svojega notranjega življenja, marveč tudi najjačje nagibe za apostolsko delo v vrstah svoje stanovske katoliške akcije. Katoliki z mrtvimi dušami niso sposobni za katoliško akcijo, saj je akcija izraz in dokaz intenzivnega in močnega življenja. Bistven znak katoliške akcije pa je: zvesto in do-

sledno s Cerkvijo in njenimi poklicnimi predstavniki (papež, škofje, župniki) vedno in v vsem.

Sedaj veste, kaj pričakujem od Vas, dragi dijaki-kongreganisti! Samo to dvoje, da živite stanovitno nadnaravno življenje iz presv. Eucharistije in da v katoliški akciji, v kakršni obliki pač je od škofa ustanovljena v vaši okolici, apostolsko delate. To dvoje pa je tudi vse in višek, do katerega naj dospe vsak resnično katoliški človek.

*Dr. Gregorij Rožman,
ljubljski škof.*

Resolucije

s šentviškega in mariborskega kongregacijskega zborovanja.

1. Radujemo se večno zmagoslavnega znamenja križa, ki je tudi v najhujši duhovni, socialni in gmotni stiski naše rešenje, življenje in vstajenje!

2. Cerkev, ki je Kristus med nami, nam je voditeljica v vseh vprašanih osebne rasti in socialnega reda; zato vsa navodila svetega Očeta in svojih škofov z radostjo sprejemamo. Vsak materializem, zlasti v obliki marksizma, s prepričanjem obsojamo in tudi vsak t. zv. krščanski marksizem iz svojih vrst brezpogojno izključujemo!

3. Zavračamo materialistično pojmovanje telesne kulture. Ta mora biti v službi višjih vrednot: duševnih, moralnih in nadnaravnih!

Kongreganisti

4. Zavedamo se svoje apostolske dolžnosti, da moramo s svojimi kongregacijskimi ideali in pravkar izpovedanimi načeli osrečiti čim več današnje mladine!

Kongreganistinje

4. Zavedamo se velike sodobne dolžnosti katoličanov, da črpajoč iz Eucharistije nosimo Kristusa drugim.

Kot kongreganistinje pa hočemo s svojimi kongregacijskimi ideali in pravkar izpovedanimi načeli zlasti svojim sovrstnicam oznanjati nedoumljivo bogastvo Kristusovo!

Marija Brezmadežna

— — — sprejmi, poslušaj pozdrav mladine Kristusove! Z občudovanjem zremo góri k Tebi. Tvoja brezmadežna čistost žari pred nami, kakor nebo v plamenih. Milo Te prosimo: Marija, pomagaj nam, da bomo čisti, pomagaj nam, da se bomo borili, pomagaj nam, da bomo zmagali!

Saj veš, o Mati, mlada leta so leta cvetja, zorenja. Pomlad življenja nam teče. Toliko vemo: najhujši sovražnik naše srečne mladosti je nečisti duh, čigar glava se zvija pod Tvojo petó. Zato se naše trume zbirajo okrog Tebe, okrog Tvoje podobe, preseč Te: Marija, pomagaj nam, da bomo čisti, pomagaj nam, da se bomo borili, pomagaj nam, da bomo zmagali!

Vsak izmed nas želi biti močan. Moč ljubimo, ki krepko v daljavo prodira k cilju, moč, ki zapreke podira, moč, ki v skoku premaga oviré. Nečistost pa je slabost: korenjake spreminja v mevže, svobodnjake v sužnje. Poslušaj našo prošnjo, Brezmadežna: Pomagaj nam, da bomo čisti, pomagaj nam, da se bomo borili, pomagaj nam, da bomo zmagali!

V jutru 8. decembra se snidemo vsi kongreganisti pri božji mizi: vsi enega sreča in duha in ene volje: Po Mariji h Kristusu.

Po lepoti hrepenimo. Nečisti pa lepote ne pozna. Kakor počasi delujoč strup zamori duh nečistosti vso lepoto telesa in duše. Zato Te prosimo: Pomagaj nam, Marija, da bomo čisti, pomagaj nam, da se bomo borili, pomagaj nam, da bomo zmagali!

Naš cilj je ta: cel človek v veri, v izobrazbi, v dejanju. Zoprno nam je polovičarstvo, katero povsod srečujemo. Celi možje hočemo postati, celi borci za Kristusa. Le čisto okó pa vidi táko celotnost. Nečistemu očesu se skalí pogled za to celotnost. Zato z vso mlado silo vpijemo k Tebi: Marija, pomagaj nam, da bomo čisti, pomagaj nam, da se bomo borili, pomagaj nam, da bomo zmagali!

Dejanje ljubimo. Vihar, boj se nam napoveduje. Odločitev se vrši, kdo bo dober, kdo hudoben. Konec je spanja; k dejanju kliče svetovna ura. Mi ne maramo govoričenja; dejanja hočemo. Možje hočemo postati, ki skale lomijo. Naše geslo je: Naj živi delo, dejanje! Zato ljubimo čistost, zato pozdravljamo Tebe, Brezmadežna: Napravi nas močne za Kristusa, Sinú Tvojega!

Brezmadežna Žena

*Vsa lepa si Mati: Brezmadežna Žena!
Roža skrivnostna v jutranjem solncu,
pesem razneženih bližanj visoka,
do vrhov napolnjena časa
nebeškega utripanja v sivih razdaljah,
polna zajemanj iz živih studencev —
Čudež skrivnosti podarjenih hipov.
Seme si, božjega Sina telo,
ki je v mističnost svojega bistra
vse vonje ponižnega čakanja
v uri plodnosti božje vklenilo —
Vsa lepa si Mati: Brezmadežna Žena!
Tvojih ponižanj čudne so dalje
v mavričnem mostu božjih spočenjanj
nalomljeni kosi toplega kruha sredice.
Tvoje ustni so v mehke besede
kakor hostije v molku, v Fiat vtopljene.
Vdano in tiho so roke sprejele
Večnega prošnjo — kot ajdovo cvetje
vso čisto Te v čisti od vekov je hranil.
Upanje zrelo pomladnih vzhajanj,
njivo bogato jesenskih razdajanj,
lučko, ki revnim použiva se v temi nasproti,
božjega Sina polnóstne Besede
vonja obilnost in tipanj ugaslih Resnica.
Vsa lepa si Mati: Brezmadežna Žena!
Angeli drobni zapeli so Tebi
Te Deum v koru razkošno bogatem
in belih deklet Ti je vrsta brezkončna
cvetja na prte razkošno nastlala.
Kot Ti Mu ni mati nobena
v upanju sladkem roké ponudila
in žejna ljubezni Njegove
se čistosti božje iz večnih studencev napila.*

Lojze Jože Žabkar

Duhovno življenje

Večkrat slišimo o duhovnem življenju, o božjem življenju v nas, o nadnaravnem življenju. Kaj pomenijo te besede?

Duhovno življenje, samo v sebi — in suo esse — je isto, kar imenujemo božje življenje v nas ali nadnaravno življenje ali življenje milosti, posvečujočo milost v nas.

To je novo življenje v nas, različno od telesnega. »Ako je kdo v Kristusu, je nova stvar.« (2 Kor 5, 17.) — »Resnično, resnično, povem ti: Ako se kdo iznova ne rodi, ne more videti božjega kraljestva. (Jan 3, 3.) — Imenujemo ga božje življenje, ker postanemo po posvečujoči milosti »deležni božje narave« (2 Petr 1, 4), prejmemo Boga za Očeta in se njegovi otroci imenujemo in smo. (1 Jan 3, 1.) Božje je to življenje tudi zato, ker nas usposablja za gledanje in uživanje Boga iz obličja v obličje. To gledanje in uživanje Boga bo sicer šele v večnosti popolno, toda s posvečujočo milostjo je že sedaj položena klica večnega življenja v nas. »Zdaj smo otroci božji in se še ni pokazalo, kaj bomo.« (1 Jan 3, 2.) — Božje je to življenje, ker po posvečujoči milosti sam Bog prebiva in deluje v nas. »Moj Oče ga bo ljubil in bova k njemu prišla in pri njem prebivala.« (Jan 14, 23.) — Bog tudi deluje v nas, in zato imenujemo posvečujočo milost življenje: ni namreč zgolj pravni naslov, pravica, vstopnica za v nebo; ona prešine in preobrazi vsega človeka, vse njegove sposobnosti in vsa njegova dejanja ter ga dvigne visoko nad njegovo človeško naravo. Kakor je sam deležen božje narave, tako zadobi tudi njegovo življenje, njegovo delo, nadnaravno, božjo vrednost.

Nekaj novega, nepovedljivega je to duhovno, božje življenje v nas! V nadnaravnem redu je isti razloček med človekom, ki živi v milosti božji, in med človekom, ki je nima, kakor je v naravnem redu med živim človekom in mrličem. Ta razlika med sedaj in prej je zaprav še večja kakor med življenjem in smrtjo: takšna je kakor med ne biti in biti. Saj smo na novo ustvarjeni: nova stvar, nova luč, novo življenje: »Glej, vse delam novo.« (Raz 21, 5.) Vdrugič se nas je tu doteknila stvariteljska roka božja. »Pripomniti moramo, da se obnovitev, ki se izvrši po milosti, imenuje ustvaritev... kajti po tej obnovitvi stopijo ljudje v stanje milosti, kar pomeni ustvaritev iz nič; kajti tisti, ki milosti nimajo, niso nič (v nadnaravnem redu)« in sploh imena nimajo pred Bogom. (Sv. Tomaž v komentarju k 2 Kor 5, 14—20.)

To nadnaravno življenje prejmemo pri sv. krstu. Pri prejemanju svetih zakramentov in z dobrimi deli se nam pomnožuje. Smrten greh uniči to življenje v nas, zakrament sv. pokore nam ga spet vrne. Po smrti ga ne moremo več izgubiti, pa tudi ne pomnožiti. Stopnja tega življenja, katero je človek dosegel ob času svoje smrti, je merodajna za njegovo večno življenje, za stopnjo nebeške blaženosti, za gledanje in uživanje Boga in zedinjenje z njim.

Nadnaravno življenje je Bog daroval že prvemu človeku, takoj ob njegovem stvarstvu. Toda prva dva človeka sta ga kmalu po lastni krivdi izgubila zase in za svoje potomstvo. Kdo nam ga je spet zaslužil? Mi vemo: Kristus, s svojo smrtjo na križu. On je novi Adam, poglavar novega rodu božjih otrok. »Bog je sklenil, da s krvjo njegovega križa ustvari mir in tako po njem s seboj spravi vse...« (Kol 1, 19.) »V ljubezni nas je najprej odločil, da naj bomo zanj posinovljeni po Jezusu Kristusu.« (Ef 1, 5.) — Jezus sam je rekel, da je zato prišel na svet, »da bi imeli življenje in ga imeli v izobilju.« (Jan 10, 10.) Rekel je tudi: »Jaz sem življenje!« (ib 14, 6.) in »jaz dajem večno življenje« (ib 10, 28.). »Kakor ima Oče življenje sam v sebi, tako je dal tudi Sinu, da ima življenje sam v sebi« (ib 5, 26.) in ga deli vsem, ki vanj verujejo. — Ker je torej Kristus kot človek prejel božje življenje, ker ga je s svojim trpljenjem tudi za nas za-

služil in ima on edini pravico, da ga nam deli, smo po posvečujoči milosti deležni Kristusovega življenja. Kdor živi v milosti, lahko reče: »Živim, pa ne več jaz, ampak v meni živi Kristus.« (Gal 2, 20.) Samo po Kristusu in v Kristusu prejemo nadnaravno, božje življenje, postanemo otroci in dediči božjega kraljestva.

Zdaj bolje razumemo priliko o vinski trti in mladikah. »Jaz sem trta, vi mladike. Kdor ostane v meni in jaz v njem, ta rodi obilo sadu... Če kdo ne ostane v meni, se kakor mladika vrže ven in usahne.« (Ib 15, 5.) Ostanite v meni in jaz v vas, da bomo vsi eno z Bogom Očetom in Svetim Duhom, ta prošnja se vleče kakor rdeča nit skozi ves Jezusov razgovor s svojimi učenci pri zadnji večerji. Če ostanemo v njem, če imamo njegovo milost v duši, živimo iz njega kakor on živi iz Očeta in smo kakor on otroci božji. — Mével — v njem »ostati«: 76 krat ponavlja to besedo sv. Janez, »učencem, katerega je Jezus ljubil« in kateri je tudi sam ljubil Jezusa.

Kristus nadaljuje svoje življenje v svoji Cerkvi, po njej in z njo množi število božjih otrok. Cerkev nam deli in množi nadnaravno, božje življenje po svojih sv. zakramentih, in tako smo po posvečujoči milosti deležni življenja Cerkve in je Cerkev naša duhovna mati.

Duhovno, nadnaravno, božje življenje, Kristusovo življenje v nas, ki nam ga daje Kristusova cerkev! Klica je in začetek, korenina večnega, blaženega življenja. Kjer tega življenja ni, je duhovna smrt, ki je hujša od telesne. In kdor je brez tega življenja umrl telesne smrti, je zapadel še drugi smrti, večni smrti.

Da bi nam to življenje zaslužil in prinesel, je Kristus prišel na svet, za to je trpel in umrl.

Da bi nam to življenje podeljevala, je ustanovil svojo Cerkev.

To nevidno življenje v nas je zadnji in najvišji sijaj našega življenja, je temeljna skrivnost našega bitja, ono je vse, ker je Bog sam v nas. Kadar se spomniš nanj, ti mora biti pri duši kakor ob spominu na sonce in pomlad, na tiho domačijo očetovo, na nagelj in rožmarin.

Odkar je Bog ustvaril to nadnaravno življenje, je in mora biti najvažnejša stvar na svetu. In prva stvar, za katero se mora človek potruditi in se ji posvetiti je ta, da si pridobi in pomnoži milost v svoji duši.

Sedaj razumeš bolje ta stavek: »Kongreganist ceni nadnaravno življenje bolj kot naravno: zato živi v milosti božji, jo varuje in krepi s sv. obhajilom, z molitvijo in žrtvami. Vrtovec S. J.

Marčni, ne mračni dnevi

»Kako so naši časi mračni!« Izraz prepoln naivnosti in šibkosti! Je morda Cerkev živela kdaj v časih, ki niso bili mračni? Mar med tristoletnim preganjanjem rimskim? Morda med navalom poganskih barbarov in arijcev s severa, muslimanov z juga? Morda tedaj, ko je razsajalo albigensko krivoverstvo? Li takrat, ko se je laiško nasilje trudilo, kako bi si jo usužnilo; pa naj bo to Friderik Rdečebradi, Filip Lepi, Jožef II. ali Napoleon? Morda v enajstem stoletju, ob grškem razkolu? V šestnajstem morda, za Luthrovega odpada? Znabiti v osemnajstem, ob času prikrite herezije janzenistov? Ali med veliko revolucijo? Končno, smo-li na svetu samo za to, da se odpočijemo?

Res, upreti bi se morali temu bolnemu mišljenju, ki večno žaluje za preteklostjo, objokuje sedanost in se straši bodočnosti. Streti bi morali ta defetizem, četudi bi sami ne imeli kdovekaj upanja. Zakaj dober vzgojitelj pripravljaj mlade rodove za delo; a uspeha ne boš imel, če vzgojiš rod obupanih.

Napačni pojmi

Liberalizem je zadal v preteklih desetletjih katoliškemu življenju globoke rane. Niso še zaceljene, še danes ne! A otopeli smo polagoma: ne opazimo jih več, ne čutimo jih — in mislimo, da smo zdravi! Sicer bi spoznali, da je liberalizem zadel in ranil tudi kongregacijo.

Prvi udarec je zadel kongregacijo direktno sicer na zunaj, a jo je s tem ranil obenem globoko v srce, v njeno bistvo: v Avstriji in Nemčiji so oblasti prepovedale dijaške kongregacije. (V imenu svobode seveda!) Sicer so ponekod kmalu oživele in bile tudi tolerirane, — a samo kot »verske družbe«. Res so kongregacije v svojem bistvu verske družbe — če ta izraz pravilno pojmuje. Imajo verski namen: posvečenje samega sebe in drugih, imajo verska sredstva, s katerimi hočejo ta svoj nadnaravni cilj doseči. Liberalizem pa je ta pojem čisto drugače, po svoje, razlagal: versko je, kar se godi in zgodi v cerkvi, za cerkvenimi vrati. To napačno pojmovanje je popolnoma v smislu liberalnih načel. Saj je liberalizem, zvest svojemu načelu, da je vera čisto zasebna stvar, skušal izriniti vero iz javnega življenja in jo potisniti v cerkev in zakristijo. Tam naj životari, zunaj pa nima besede.

Pod tak ozek pojem »verske družbe« so vrinili tudi kongregacijo, ki je morala omejiti svoje delovanje na cerkvene govore z litanijami in opustiti vsako izvencerkveno udejstvovanje. Polagoma, sensim sine sensu, so pričeli v tem prisiljeno okrnjenem delovanju kongregacije gledati njeno normalno, njenemu smotru odgovarjajoče življenje. Kakor je bilo to življenje okrnjeno, tako je bil okrnjen tudi vpliv kongregacije. Po tem pa so sklepali tudi na njen smoter.

Tako se je pojem kongregacije poplitvil. Marsikdo ni več vedel, kaj kongregacija prav za prav je in kaj hoče. Ni se zavedal pravega njenega smotra in zato ni stremel za njim. Mislil je, da je storil svojo kongregacijsko dolžnost, če je obiskoval shode in se udeleževal mesečnega svetega obhajila. Več ne.

Jasno je, da tako pomanjkljivo pojmovanje kongregacije ni moglo ostati brez vpliva na njeno življenje. Taka kongregacija ni mogla vzbuditi v svojem članu delavnosti in aktivnosti; saj mu je komaj mogla pokazati, kje in kako naj se udejstvuje. Kjer pa ni bilo delavnosti in aktivnosti, ki naj bi bila vsa usmerjena v veliki pravi kongregacijski cilj, pa ni bilo živega kongregacijskega življenja. Razumljivo nam je, da je bila zato kongregacija mlademu fantu često malo zanimiva in malo privlačna. Tudi očitek mehanizma in formalizma ni bil vedno brez podlage, ker je manjkala zavest cilja, ki določa in daje delu in oblikam svojo živo vsebino. Krivo pa so sem in tja sledili iz tega, da je kongregacija zastarela. To so govorili oni, ki so poznali le t a k o kongregacijo, ki je bila samo malo še podobna oni pravi, prvi zamisli kongregacije. Ta pa je prav posebno danes sodobna, kar ni težko spoznati iz njenega bistva in njene naloge, pa iz potreb današnjega časa.

Druga rana, ki jo je liberalni duh časa zadal kongregaciji, se je razbolela v drugi smeri.

Liberalizem je skušal izriniti Boga iz vsega javnega življenja. Vse močnejše probleme, politične, gospodarske, kulturne in znanstvene je hotel rešiti brez Boga. Umetnost, kino, šole — vse so oblastno oprostili vezi božjih zakonov. Tako je izginjal iz javnega življenja ozir na Boga in njegove postave; na zunaj se je marsikaj vršilo, kakor da bi Boga ne bilo, kakor da ga za vse to ni potreba.

To pa je na mladega človeka, ki je često zelo odvisen od duha časa, od tega, kar je v modi, slabo vplivalo. Tudi svoje zasebne zadeve je začel reševati brez Boga. Zanimanje za Boga, ki je alfa in omega vsega zasebnega in javnega

življenja, je pojemale. Oslabela je verska zavest, verske resnice in verska načela so imela vedno bolj in bolj le še teoretsko veljavo. Vse nadnaravno je postalo nevažno in manjvredno. Versko življenje je moralo začeti hirati, saj ni imelo živih korenin.

Poleg tega je liberalizem potvoril tradicionalne, prave pojme verskega življenja, pobožnosti, svetosti itd., ter jih prikazal v smešni, preziranja vredni potvori. Smešil ini preganjal je Cerkev, ki jih je hranila, in jo slikal kot nasprotnico modernega duha in vsakega napredka.

Vpliv te moderne nekatoliške miselnosti se je poznal tudi pri dijakih v kongregacijah. Zadel pa je ravno bistvo kongregacije, njen smoter: vzgajati mlade fante k poglobitvi verskega življenja, k svetosti. Mlademu fantu je vzel smisel za ta visoki namen, mu osmešil njegove ideale, ga vabil proč k laži-idealom, češ, le-ti so za te, ono drugo pa prepusti — starim ženicam. Ponekod je dosegel vsaj to, da so ta notranji smoter kongregacije nehali poudarjati. Zato se mnogi kmalu niso več živo zavedali namena kongregacije, niso vedeli, kaj prav za prav hočejo in morajo kot kongreganisti doseči, kam naj jih vse kongregacijsko delo in življenje vodi, kaj so njihove svete dolžnosti.*

Iz vsega tega pa je moralo slediti dvoje: prvič, da kongregacije niso mogle imeti zaželenih uspehov, drugič pa, da so bolj poudarjale zunanje kot notranje življenje, tako, da so sredstva nekako postala cilj, na pravi cilj pa so se kongreganisti le redko spomnili. Tako so ponekod prevladovala predavanja z debata-tami o socialnih, liberalnih in drugih problemih, drugod pa so se vrgli bolj na igranje, spet drugod na družabne izlete in sport. Popolnoma krivo bi bilo te reči v kongregaciji zavračati — samo zavzemati morajo mesto, ki jim pripada: biti morajo vsem samo sredstvo k smotru, ne pa smoter sam! Zanimanje za sredstva ne sme izpodriniti zanimanja za smoter! Vodilna ideja kongregacijskega življenja in dela mora biti ideja smotra: ne radi iger sem v kongregaciji — ampak ker hočem z Marijino pomočjo poglobiti svoje versko življenje in zrasti v katoličana, ki bo v svojem mišljenju, hotenju in življenju zvest sin Cerkve.

Zato je naša naloga, da se otresemo vseh teh starih liberalnih predsodkov. To je predpogoj našega zdravja, predpogoj močnih DMK. Naše kongregacije bodo žive, dokler bo v nas živa zavest smotra in pa močna volja ta smoter res doseči! Ta volja mora biti v srcu ne samo voditelja — ampak vseh kongreganistov. Zato pa začni vsak pri sebi. Reforma kongreganistov bo reforma kongregacije.

L.

Bogati papež in ubogi Kristus

Eden izmed očitkov katoliški Cerkvi, katerega često ponavljajo, je to, da je »papež bogatin, Kristus pa je bil ubožec; da prebiva papež v veliki palači, Kristus pa kamena ni imel, kamor bi bil naslonil glavo; da se papež ves blešči v slavi, Kristusa pa so obsipali s sramoto...«

Kaj naj rečemo o tem podtikanju?

1. Précej ko se je rodil, je Kristus sprejel velikaše tega sveta v osebi treh Modrih, ki so mu darovali zlata, kadila in mire.

Ni odklonil povabila bogatega Zaheja in je prisedel k njegovi mizi; tudi na ženitnini v Kani je bil.

Dovolil je, da ga je slavil in častil Janez Krstnik, gobavec, rimski stotnik, njegovi apostoli v čolnici; ko ga je Peter nazval »Sinu živega Boga«; da sta

* Ni prav, da nekateri iščejo krivde za pojemanje verskega življenja v katoliškem rodu samem, in pa v delu duhovščine tedanje dobe, ne pa v protikatoliškem duhu časa, ki se je hranil iz liberalizma, materializma in modernizma onih dni.

ga hvalila gobavi in mrtvoudni, ki ju je ozdravil, grešna žena, ozdravljeni slepec, sleporojeni, navdušena jeruzalemska množica, celo pogani, spokorjeni razbojnik in neverni Tomaž.

Ker je bil Kristus Bog-človek, je imel pravico do češčenja. Papež pa je le človek in kot tak nima teh pravic. Toda, ker je Kristusov namestnik in glavar njegove Cerkve, je njegova živa podoba, njegov predstavnik; v njem je utelešena oblast in veličastvo Boga-človeka: zato sme zahtevati, da ga katoličani sicer ne molijo, pač pa spoštujejo. Saj je končno vse to spoštovanje le radi Kristusa.

2. Kristus je govoril sam v svojem imenu in je uveljavil svoj nauk s svojo čarobno besedo in z mogočnimi čudeži. Vendar je položil le temelje družbi, ki naj bi se razširila po vsem svetu.

Ta družba, ki je božja po svojem izvoru in načelih, a človeška po svojih udih in uredbi, mora imeti kot vsaka človeška družba hierarhijo (vladstvo) in vrhovnega glavarja.

Tudi ona potrebuje veličastja in sijaja, da se uveljavi pri ljudeh. Ne bila bi zares človeška, če bi ne imela ugleda in svobode, da bi mogla tako uresničiti svoje poslanstvo.

Papež ji je glavar; vladar je, odličen vladar, ker vlada dušam, kralji pa ukazujejo le telesu.

Zakaj bi torej ne smel uživati ugleda, če je vladar?

Ta družba je tudi božanska: Bog ji je ustanovitelj in cilj.

Zakaj bi torej vprav papeža, ki je namestnik božji, njegovi podložni ne smeli spoštovati?

Iti moremo še dalje: Papež je tudi dolžan, da sprejme kraljevske časti, da bi morda ne pozabili častitljivosti njegove božje službe in njegovega poslanstva.

3. Sicer bi katoličani tega niti ne dovolili. Zares, katoličanu so na zemlji svete tri reči: Evharistija, ubožci in papež.

Evharistija je živi Kristus med nami, ubožci in papež pa njegova duhovna podoba.

Glej, zato so verniki vsekdar vneto skrbeli, da so to troje cenili bolj kot vse drugo.

Zgradili so veličastne cerkve in sijajne katedrale, da so ondi hranili Evharistijo.

Ubožcem so postavili sijajne bolnišnice, udobne sanatorije, prijetna zavetišča in moderne klinike; v teku stoletij so ustanovili družbe mož in žena, ki se odpovedo vsemu zemeljskemu veselju in oskrbujejo te zavode. Kristus je ljubil uboge, bolne in trpeče. Zato jim izkazujejo kristjani darežljivost, skrb in požrtvovalnost kot živim predstavnikom njegovega neizmerne veličja.

Za papeža in v prid njegovi vodniški službi v Cerkvi so zgradili Vatikan in ga okrasili z vsem umetniškim sijajem. Mar ni papež naslednik Kristusov? Katoličanu je papež »vicarius Christi«, vikar, živi namestnik, njegov blagovestnik pred ljudmi, odet z nezmotnim prvenstvom.

Mar ni naravno, da ponižno skloni glavo pred papežem, ga spoštuje in ljubi, saj vidi v njem Kristusa?

4. Pa tudi papeži so bili vedno teh misli.

Izšli so iz vseh slojev, prečesto iz kmetskih hiš, in so silno globoko pojmovali sveto poslanstvo, ki jim ga je določil Rešitelj; večidel so živeli zgledno in krepostno kot svetniki.

Nikdar se niso bahali s častmi, ki so jih uživali, vse so pripisovali le Kristusu in se po vsej pravici nazivali: »Servus servorum Dei, hlapec hlapcev božjih.«

Čeprav nekateri niso bili zgledni kot bi morali biti, vprav njih slabost in neznatno številce nevrednih še bolj poudarja veličino vseh drugih.

Sredi tolikega sijaja so izvečine živeli skromno, malone ubožno in so trpeli po Učiteljevem zgledu zasramovanje, nasilje in preganjanje.

Kakor njih Mojster so vsi oznanjali ljubezen do bližnjega, bratstvo med narodi in pravičnost do slabših in so vselej s čudovito dobrohotnostjo poslušali krike nesrečnih in bednih.

5. Še več so storili: Z denarjem, ki so ga darovali katoličani njim, so lajšali človeško bedo.

Kajti vse papeško bogastvo so samo milodari velikodušnih katoličanov.

A papeži še daleč ne mislijo na to, da bi na ta račun razkošno živeli, ampak si izberejo može, ki ga preudarno in usmiljeno dele.

In papež ne okleva, če more dvigniti vero človeštva s kakim znanstvenim ali socialnim gibanjem: začne ga in ga podpira.

Papež živi preprosto, zase noče niti sijaja niti razkošje in porabi vse, kar mu dajo dobri katoličani, za namene ljubezni in nesebičnosti.

Ko umira, zapušča svojcem le blag spomin krščanskega življenja.

A. Lemaire, S. J.

---

8. december je naš dan:

Spominjamo se vseh šentviških in mariborskih dni —
Spominjamo se vseh tih kongregacijskih večerov —
Spominjamo se tisočeri milosti Brezmadežne —
Spominjamo se svetih vezi in velike časti:

da smo in ostanemo

Vitezi Marijini.

Ali so v Cerkvi sv. maše naprodaj?

Nekateri se zgražajo, ko vidijo, da Cerkev zahteva, naj plačajo verniki poseben »honorar«, če hočejo, da se v njih namen daruje sv. maša. Včasih pravijo celo: »Cerkev maše prodaja!«

Take bogokletne besede moramo obsojati, a moramo jih znati tudi pobiti.

1. Honorar ni plačilo, ampak dar. Niti Cerkev niti vernik si ne drzne, da bi ga smatral kot plačilo za enakovredno stvar. Vsak se pač zaveda, da ni moči primerjati nekaj dinarjev in milosti sv. maše. Toda Cerkev želi, da žive njeni duhovniki častivredno; in kako naj jih poplačamo za vso dobrotljivost, če ne takrat, ko vrše najglavnejšo službo krščanskemu ljudstvu v prid?

2. Honorar potrdi pogodbo med vernikom in duhovnikom, ki je po njej vezan, dolžan pod smrtnim grehom, da mašo daruje za določeni namen. Ta drobiž ga terja za mašo; ta dolg teži duhovnika vse dotlej, da izpolni svojo obveznost.

3. Le s honorarjem si moreš mašo zagotoviti. Na koga naj bi se zanesli, če bi ne dajali te nagrade? Vsakdo bi zahteval rajši tisoč maš kot eno, saj bi ga to ne veljalo prav nič več. Duhovnika bi nadlegovali s prevelikimi zahtevami, ki jih ne bi mogli izpolniti, a bi niti dolžni ne bili, saj bi ne imeli dokazila, da so kaj obljubili. Mar ne bi odrekli daritve tujcem in bi najprej molili za svoje starše in prijatelje?

Ko pa duhovnik sprejme nagrado, pokaže na zunaj, uradno, da je sprejel dolžnost. Potem pa je Cerkev modro ukrenila, ko je določila za sv. maše posebne nagrade. Kdor si želi sv. mašo, jo dobi in ni v skrbeh, ali jo bodo res darovali ali ne. Tako ni moči zlorabljati svetih opravil; duhovnik in vernik, oba sta zadovoljna.

4. Nagrada je tudi koristna odpoved. Žrtev je sicer majhna, a vedno občutna. Cerkev hoče, da zahteva maša tudi nekaj zatajevanja: sicer verniki ne bi občutili dovolj živo važnosti svetega opravila — so pač take narave.

5. Nikar ne pravite, da morejo le bogati s honorarjem dobiti maše, ubožni pa ne.

Vsotico, ki se zahteva, premore pač tudi najskromnejši mošnjiček. Res pa je, da si ubožni ljudje ne morejo naročiti toliko sv. maš kot premožnejši. Toda Bog vidi vse: kaj ne more njegova Modrost onim, ki jim je honorar že znaten primanjkljaj, z milostjo ene sv. maše nadomestiti premnogih?

Če nekateri revni ne morejo naročiti toliko maš kot bi želeli, je pač Kristusovo zasluženje dovolj obilno, da razdeli pravični Bog del neizčrpnega zaklada Cerkve tudi med revne ude, kot plačilo za njih dobro voljo. Včasih se darujejo sv. maše brez določenega namena ali za pokojne, ki jih ne potrebujejo več. Zasluženje vseh teh sv. maš hrani Cerkev v svojem duhovnem zakladu. Bog pa ga deli, kadar hoče, komur hoče, po svoji pravični in sveti previdnosti.

Abbé Ch. Grimaud (»Ma« Messe, Téqui.)

Danes Ti znova darujemo in posvečujemo,

Kraljica nebes in zemlje
tvojo dijaško kongregacijo:

Vse člane in članice, vse kandidate in kandidatnje
— tri tisoč duš —

cvet slovenske katoliške mladine.

Prav tako Ti darujemo in posvečujemo

vse naše shode, sestanke, odseke,
duhovne vaje in zborovanja,
naše odbore in vse naše voditelje.

Darujemo in posvečujemo Ti Našo Zvezdo.

Blagoslovi nas, Brezmadežna,

da bomo rasli in napredovali v vsem dobrem!

Jon Svensson, S. J.:

Kako sem postal katoličan

Košček človekove usode

(Iz nemščine prevedel St. Čel.)

(Nadaljevanje.)

Slednjič se mi je zdelo, da sem pravo pogodil. Zunaj na morju, ravno pred našo hišo, je stalo vsako poletje mnogo ladij, ki so prihajale iz tujine. Mislil sem si, da bo najbolj pametno, če se peljem s čolnom ven na morje, stopim na to ali ono tujo ladjo, se ponudim kapitanu za ladijskega pomočnika in tako pričnem svojo veliko pot v svet.

Ko pa sem kmalu nato zaupal staršem svoj »lepi« načrt, oni na moje veliko začudenje niso o tem hoteli ničesar vedeti. In tako sem z veliko žalostjo moral to, kar sem nameraval — opustiti. Moja želja, da bi kdaj to potovanje uresničil, pa je bila vedno močnejša.

Nekega dne sem šel k materi in sem o vsem tem z njo zaupno govoril. Ko je vse slišala, je med drugim tudi to-le rekla: »Prav lahko razumem tvojo željo, Nonni. Toliko lepega si bral o onem svetu tam zunaj. Čisto naravno, da

bi vse to rad tudi sam videl.« Nato je pridejala še nekaj, kar je močno vplivalo name.

»Če ima človek,« je dejala, »kako vročo željo, kakor ti sedaj, in če to, česar si želi, ni kaj zlobnega, škodljivega ali neumnega, ampak je dobro ali pa vsaj pametno, tedaj more to gotovo doseči. Imamo za to neko sredstvo, ki nikoli ne odpove.«

Lahko razumete, kako pozoren sem postal pri teh besedah. Zelo nestrpen sem prosil mater, naj mi zaupa to sredstvo. Dejala je: »Rada ti ustrezem, Nonni. Stvar je čisto preprosta in lahka. Če je to, kar človek želi, v skladu z onim, kar sem prej dejala, tedaj ni treba drugega, da se nam želja izpolni, kot prositi Boga za to. Bog je vsemogočen. More nam dati vse. Je tudi neskončno dober in nam hoče delati le dobro. On nam je vendar izrečno obljubil, da nam hoče dati vse, česar ga bomo prosili.«

Tu je mati malo počakala in me materinsko milo, pa obenem resno pogledala. Nato je nadaljevala:

»Moj mali Nonni, če imaš torej tako silno željo po tem, da bi kdaj mogel v širni svet, ni ti treba drugega kot prositi Boga za to. On bo čisto gotovo uslišal tvojo prošnjo.«

Z izbuljenimi očmi sem gledal mater, a vsled tega nenadnega začudenja nisem vedel, kaj naj rečem. Ker to, kar mi je tedaj povedala, je bilo tako čudovito, da sem komaj mogel verjeti. Bal sem se, da je morda nisem prav razumel.

Najbrž je uganila moje misli in govorila je naprej:

»Res je, kar sem ti pravkar povedala, Nonni. Mirno se lahko zanesesh. Hočem ti pa to nekoliko bolj razložiti. Kakor sem rekla, nam da Bog vse, za kar ga prosimo, v slučaju, da je to kaj dobrega in pametnega. Toda zapomni si: Bog ima neko posebnost, na kar ne smeš nikdar pozabiti: včasih pusti, da ljudje dolgo čakajo na uslišanje. Če torej hočemo od Boga kaj imeti, je za nas velike važnosti to, da smo potrpežljivi in da tako dolgo prosimo, dokler nas Bog ne usliši, četudi moramo dolgo čakati. Moliti moramo neprenehoma. Najbolje je, če svojo molitev opravimo vsak dan in tako dolgo vztrajamo, dokler nismo uslišani. Kratka molitvica, ki jo vsak dan ponavljamo, mora biti uslišana. In če nas dolgo pusti čakati na uslišanje, to ni nikako slabo znamenje. Nasprotno, to je znak, da nam Bog hoče dati nekaj posebno velikega in lepega.«

Poslušal sem te materine besede kot kako nebeško razodetje. In ves navdušen sem rekel pri sebi: »Sedaj šele vem, kako lahko pridem v daljni svet!« Takoj je bil moj sklep storjen: Vsak dan bom prosil Boga za to in ne bom prej odnehal, dokler ne bom uslišan. Da te dnevne prošnje ne bom pozabil opraviti, sem sklenil, da jo bom opravil vsak večer v postelji preden zaspim.

Že takoj ta prvi večer sem pričel. Moja prošnja je bila kratka in preprosta, otroška in nič umetna. Brez stalnega formularja, ampak vedno le besede, ki so mi slučajno prišle na um. Navadno se je ta prošnja glasila takole: »Prosim te, ljubi Bog, pomagaj mi vendar, da pridem v veliki svet! Tako silno hrepenim po njem!« In vedno sem potem vesel zaspal, v prepričanju, da je moja molitev prišla do ušes ljubemu Bogu in on že misli na sredstva in načine, da bi me prepeljal čez veliko morje v pravljični, čarobni svet.

Tako sem delal vsak večer.

In prešli so dnevi in tedni, da, celo meseci in — nič se ni zgodilo.

A zato nisem izgubil poguma in sem nevzdržno molil vsak večer. Končno je bilo vse leto mimo. In ves ta čas niti enega migljaja glede kakega uslišanja.

Kaj čakaš?

Če nisi še naročnik »Naše Zvezde«, moreš in moraš danes postati!

Trda je bila. A mislil sem si: »Saj je mati že vnaprej to povedala. In res je imela prav; Bog dolgo pusti čakati.« — Nikoli pa mi ni prišlo na misel, da bi dvomil nad končnim uslišanjem.

Vsake večer sem molil svojo molitvico, vesel in svež, vedno naprej in s trdnim zaupanjem. In zopet so potekali meseci in zopet — nič. Končno je bilo že drugo leto končano.

Zopet sem si govoril: »Prav ima mati: dolgo pusti Bog čakati!« In mislil sem si že: »To je dobro znamenje: gotovo pripravlja Bog nekaj posebno lepega zame.«

In zvesto sem nadaljeval — že tretje leto — in sem prinašal Bogu vsakdanjo molitev. In tako je preteklo še nekaj mesecev v tem tretjem letu.

In tedaj... Da, kar pride sedaj, je nekaj tako čudovitega, da komaj morem povedati: uslišan sem bil — hipoma, v trenutku, kot strela z jasnega neba! In kakšno uslišanje! Bilo je tako sijajno, prečudno, tako nenavadno, da je preselilo vsa moja pričakovanja...!

A vendar bom poskusil na kratko povedati o tem dogodku, ki je gotovo eden največjih v mojem življenju.

Bilo je 31. julija 1870 v ljubkem mestecu Ahureyri na severnem Islandu. Bil sem ravno doli pri obali, pred našo hišo, z mnogimi drugimi otroki pri igri.

Moja rojstna hiša je stala tu čisto blizu obrežja na nizkem gričku. Tu je stanovala naša mati in mi otroci. Oče je umrl leto prej. Mati nas je vzgajala z največjo skrbjo, po večini dobrotno in ljubeznivo. Zdaj pa zdaj je znala biti tudi stroga, posebno, če smo kake posebno lepe uganjali. No, jaz, negodè nepoboljšljivi, sem vedno sproti skrbel za to. Bilo mi je takrat že dvanajst let.

Ko sem bil tako ves v igri, pride iz hiše starejša sestra Bogga. Pritekla je naravnost k meni in me nenavadno slovesno pogledala.

»Nonni,« je dejala, ko je prišla do mene, »takoj moraš gor k materi. Čaka te in ti — ima — nekaj — važnega — povedati.«

Zadnje besede je še prav posebno poudarila in jih čudno počasi izgovorila. Lahko boste razumeli, da meni, kakršen sem bil, pri tem pozivu ni bilo posebno prijetno pri sre.

Mislil sem si seveda, da sem pač spet kaj zagrešil. In sedaj me mati kliče, da obračunava. To ni bilo ravno prijetno.

A nisem se spomnil, kaj bi to bilo. Zdelo se mi je, da je ravno sedaj moja vest popolnoma v redu. Zato sem hotel zvedeti in sem vprašal Boggo: »Bogga, ali veš, kaj bo?«

Odgovorila je — še vedno svečano in resno: »Da, Nonni, vem, kaj bo. Pa ti ne smem povedati. Samo to naj ti povem: »Nekaj — izredno — važnega — je — in — resnega...«

Sestrin odgovor mi še dolgo ni nič pomagal, kaj še razjasnil. Bil sem že čisto prestrašen. A tu se ni dalo pomagati, moral sem gor k materi.

Počasi sem šel gori proti hiši, obstal za nekaj časa pri vratih in končno vendarle vstopil. Šel sem pred vrata one sobe, kjer je sedela mati, tudi tu malo počakal in nato sem potrkal.

»Noter«, je zaklicala mati. Oklevaje sem odprl vrata. Pogledal sem mater. Sedela je na stolu in šivala. Vprašujoče sem ji gledal v obraz in pomirjen sem odkril, da je imela sicer slovesno-resen, a vendar ne nevoljen obraz.

Ko sem stopil bliže, me je — vsaj zdelo se mi je — nekako zaskrbljeno pogledala. Sicer pa nisem iz njenega pogleda in obnašanja mogel razbrati nič drugega, kakor njeno običajno materinsko milino in dobroto. To me je pomirilo.

Pomignila mi je, naj sedem blizu k njej. Sedel sem na stol in se pomaknil čisto k njej.

Nato je začela govoriti. In kar mi je sedaj povedala, je nekaj tako izredno velikega, tako nenadno je prišlo in tako nepričakovano, da bi mi kmalu vsi

čuti odpovedali. Brez pretiravanja lahko rečem, da je bilo to, kar sem sedaj slišal, največje presenečenje v mojem življenju.

Tako-le je pričela mati:

»Nonni, ali bi imel morda veselje, pričeti višje študije? Iti v gimnazijo, kjer se uče grško in latinsko?«

»O da, mati,« sem hitro odgovoril. Kajti že dolgo in močno sem si želel naprej študirati.

Bilo mi je jasno: Postanem naj gimnazijec. Nisem si pa tega mogel misliti drugače, kakor da me bodo poslali v glavno mesto Reykjavik, ker tam je bila edina velika gimnazija na celem otoku.

Potovati v Reykjavik pa je bilo zelo nenavadno, ker je Reykjavik ležal daleč od nas, na drugem koncu te velike dežele. V skrajni nestrpnosti sem tedaj vprašal mater:

»Naj grem v Reykjavik, da bom tam študiral?«

Namesto odgovora me je nekaj časa pomenljivo gledala in nato je rekla počasi in s poudarkom:

»Ne, Nonni, tu ne gre za Reykjavik in ne za tamkajšnjo gimnazijo. Gre za nekaj veliko večjega in važnejšega!«

Sedaj je moja nestrpnost narasla v skrajno napetost. Z izbuljenimi očmi sem gledal mater. Položila je šivanje na mizo, se obrnila k meni in nadaljevala:

»Povedala ti bom, za kaj gre, Nonni. Sedaj imaš priložnost, da naprej študiraš višje študije. Pa ne tu na Islandu, ampak zunaj, v daljnem svetu, po katerem si toliko časa hrepenel, v eni od južnih dežel Evrope, v eni najlepših pokrajin sveta. V deželi, kjer vlada skoro večna pomlad, kjer raste žlahtno sadje, ki mu mi komaj imena vemo in ga le po imenu poznamo: pomaranče, smokve, grozdje, kjer je povsod videti le palme. Tja potovati imaš sedaj priliko in študirati na odlični gimnaziji...«

Srce mi je pričelo razbijati... Stemnilo se mi je... Niti besede nisem mogel spraviti na dan...

Po kratkem molku me je vprašala mati:

»No in zdaj, Nonni, ali te veseli, da bi izrabil to priliko?«

Z največjo težavo sem premagal svojo omotičnost in stisnil sem te-le besede iz sebe:

»Mati, pa kako je to prišlo? Kako naj vse to spravim v sklad? Kako se imenuje dežela, kamor naj potujem?«

»Prav, Nonni, da to vprašuješ. Sedaj ti vse povem: Saj veš, da prebiva v Reykjaviku neki katoliški duhovnik, Francoz. Baudoin se piše in je edini katolik na otoku. Prišel je kot mlad duhovnik iz Francije sem, da bi pri nas oznanjal katoliško vero.

Pozna nekoliko našo družino; pred kratkim je bil bil tu na severu. Pri tej priliki je prišel tudi k meni. Tebe takrat ni bilo doma. Vprašal me je po mojih otrocih in tudi o tebi smo govorili. Je sijajen človek in je tu pri nas na vse naredil najboljši vtis.

Zdaj pa pride glavna stvar, Nonni.

Danes sem dobila pismo od g. Baudoina. V njem mi pripoveduje, da je pred nedavnim dobil pismo od nekega zelo odličnega in bogatega grofa iz mesta Avignon.

Ta grof, mi piše, je zelo bogaboječ in dober mož. Pozna Island, njegovo zgodovino in literaturo in se zato zelo zanima in ljubi islandski narod.

Da bi dokazal svojo naklonjenost Islandu, srčno želi nekaj islandskih dečkov k sebi dobiti. Zato se je obrnil nanj, na g. Baudoina namreč, in ga prosil, naj poišče dva taka dečka in ju v njegovem imenu povabi v Avignon.

(Nadaljevanje.)

POVSODI B O G A

Enciklopedije. — Enciklopedija je v pregledni obliki sestavljena knjiga o raznih vedah. Za sedanji čas so enciklopedije značilne in potrebne. Velik razmah posameznih ved je človeka prisilil, da si za svoje znanstveno delo ustvari orodje, ki naj mu omogoči pregled »nepreglednega« polja raznih znanosti, in to orodje so vprav enciklopedije. Toda le-te zahtevajo mnogo sodelavcev in velikega kapitala. Vendar so se tudi katoličani oprijeli dela in v mnogih deželah imamo sedaj čisto katoliške enciklopedije. Navesti hočem le nekatere. — Na Nizozemskem so začeli s »Katholieke Encyklopaedie«, ki bo izšla v 6 letih v 24 zvezkih, vsak po 800 strani. — Madjarska je izdala svoj »Katoliški slovar« v 4 zvezkih v 8°, vsak po 500 strani. Prva naklada (3000 izvodov) je bila na mah razprodana. — Sijajno so zadeli francoski katoličani: začeli so izdajati v zelo priročni obliki serijo »Ljudske enciklopedije«, zvezek po 1000—1200 strani. Zvezki izhajajo v razdobju dveh let. Do sedaj so izšli: »Ecclesia« (1927, 48 frs); »Liturgia« (57 frs); »Le Christ« (60 frs); »Tu es Petrus«, o papeštvu. — Nemci izdajajo svojo prvovrstno enciklopedijo »Der große Herder« v 12 zvezkih. Dobra polovica je že tu. V njej najdeš poleg članka o elektriki tudi članek o smrtnem grehu, poleg članka o telefonu ali umetnosti, članek o odrešenju, o liturgiji, o Cerkvi, o Kristusu, napisan s katoliškim ponosom in zanosom.

Kdaj bomo prišli mi, katoliški Slovenci, mimo Poučnega slovarja, Domačega vedeža in Bibliografskega leksikona do svojega lastnega izraza?

Tudi Sovjeti niso bili zadnji v spoznanju o važnosti enciklopedij. To nam priča njih »Velika sovjetska enciklopedija« in »Mala sovjetska enciklopedija« ter »Priročnik dialektičnega materializma«.

Enciklopedisti. — Kadar govorimo o enciklopedistih pa mislimo na tiste francoske filozofe, ki so v drugi polovici 18. stoletja sestavili »Encyclopédie ou Dictionnaire raisonné des sciences, des arts et des métiers«. Vodila sta jo Diderot in d'Alembert, sodelovali pa so tudi znani Rousseau, Voltaire in drugi. Njih glavni, toda večkrat spretno prikriti namen je bil v boju zoper razodeto versko resnico. Na ta način so v mnogih dušah razrušili vero in pripravili pot sedanji laični Franciji. Za način njih pisanja je značilna sodba o jezuitih. Enemu izmed svojih vzgo-

jiteljev-jezuitov, patru de la Tour, je pisal Voltaire, ki se je tedaj imenoval François-Marie Arouet: »Sedem let sem preživel v jezuitski hiši, in kaj sem videl pri njih? Najbolj preprosto in delavno življenje, vse posvečeno naši vzgoji in duhovnim opravilom, kakor jih zahteva njih strogi red. Isto morejo pričati tisoči, ki so bili kakor jaz pri njih vzgojeni: niti enega ne bo, ki bi mogel reči, da ne govorim resnice.« — D'Alembert, ki je bil tudi jezuitski gojenec, je zapisal o njih: »Nobena verska družba, brez izjeme, se ne more ponašati s tolikim številom slavnih mož v znanosti in umetnosti... Ni skoro nobene vrste pisateljev, kjer ne bi bila najodličnejše zastopana s svojimi ljudmi.« — Isti d'Alembert pa končuje v enciklopediji svoj članek o jezuitih takole: »Je ni vrste zločinov, katerih ni zagrešilo to človeško seme. Dodam še, da ni perverznejša nauka, katerega jezuiti ne bi bili učili« —

Kot glavno nalogo mladinskih katoliških organizacij je na socialnem študijskem tednu Mons. P i z a r d o označil K a r i t a s. Zastopnike organizacij je navduševal za smotno in pogljobljeno delovanje na tem polju.

Newyorški nadškof kardinal Hayes je pred nedavnim praznoval dvajsetletnico škofskega posvečenja. Pri tej priliki je izrazil željo, da bi se ustanovil sklad za podpiranje revežev. Slavnostni govornik Alfred Smith, ki je naši javnosti po svojem praktičnem katoličanstvu dobro znan, je ugotovil, da je bilo za časa škofovanja nadškofa Hayesa v New Yorku po različnih karitativnih organizacijah zbranih dobrih 18 milijonov dolarjev in razdeljenih med pomoči potrebne. Samo v zadnjem letu je bilo pomagano 14 milj. družin, 37 milj. brezdomcev in revežev; 50 milj. bolnikov je dobilo zdravniško pomoč in oskrbo, ena tretjina od teh celo zastoj.

Karitativno delo v Sloveniji vedno bolj napreduje. K njegovemu razmahu bo veliko pomogla tkzv. karitativna nedelja, ki je bila za ljubljansko škofijo letos na novo vpeljana in se praznuje prvo nedeljo v novembru hkrati z zahvalno. Slovenci se zavedamo, da se mora pravo katoliško življenje izživljati v delovanju za bližnjega, zakaj vera, »če ni ma del, sama zase je mrtva« (Jak, 2, 17).

Vincencijske konference na Ogrskem. Ogrska dežela, ki je dala sv. Štefana, sv. Ladislava, sv. Marjeto, celo sv. Elizabeto, je

tekem stoletij le malo Vincencijevih konferenc ustanovila, komaj 14. Vzrok? Ogrski katolicizem* je pri višjih kot pri srednjih slojih v socialnem oziru in čutu nekoliko šibkejši kakor pri drugih narodnostih na zapadu in severu Evrope in radi tega — tako trdi neki ogrski strokovnjak na karitativnem polju — ker so v Ogrsko vpadali najprej Mongoli, Turki in slednjic je tudi nemalo škodoval v tem oziru

(Tako dr. K. v Karitas štev. 10.)

28. oktobra je papež Pij XI. praznoval 15 letnico škofovskega posvečenja. Zanimivo je, da je bil sv. oče titularni nadškof v Adani, kar je danes apostolski nuncij pri nas, mons. Pelegrinetti.

Brezbožniki. »Kölnische Zeitung« prinaša izjavo nekega čehoslovaškega komunista, člana G. P. U. o borbi proti veri. Poročal je med drugim: »Vodili smo živo gonjo proti veri, a naleteli smo na resne zapreke. Rusko ozračje je prepojeno z religijo. Vse smo poskusili, da bi narod prepričali, da so vero iznašli bogatinci z namenom, da bi preslepili revne sloje, češ: bodite zadovoljni s tem, kar imate, boljše se Vam bo godilo na drugem svetu. Mnogi so nam verjeli, a mnogo več jih je onih, ki so ostali zvesti svoji veri. Ne konfucije ne ječe jih ne odvrnejo od nje. S svojim zgledom in ognjem so celo prepričali nekateri naše in nam tako še otežkočili naše delo.

V trenutku ne obstoji v Rusiji nobena res uspešna protiverska sila. Naši nasprotniki so preveč močni! Videl sem spreved pregnanih, ki so bosji, s prižganimi svečami v rokah, prepevali pesem: Kristus je vstal. Cerkve, ki jih nismo mogli razušiti, so prepolne... Najslabše je, da se veliko mladih komunistov vrača k stari veri.« Tako poroča tak, ki sam pravi, da hoče ostati komunist do konca svojega življenja.

Raimond Poincaré. O njem piše Alfred Michelin: »Katoličani so srečni, ko vedo, da je ta veliki Francoz umrl spravljn s Cerkvijo. Spominjam se, da sem pred približno dvema leti srečal mons. Baudrillart-a, ki se je vračal od sv. maše. Bil je kako uro pri svojem slavnem kolegu iz Francoske akademije, ki se je pri njem spovedal. Ta spoved pa ni bila prva... Na zadnjo nedeljo svojega življenja je prejel pri polni zavesti svete zakramente.«

Jubilej. Angleški katoličani praznujejo 5. novembra petdesetletnico Catholic Truth Society (Družba za katoliško resnico). Ustanovil jo je Kardinal Vaughan s pomočjo konvertita Britten-a. Danes šteje 13.000 članov, ki prispevajo letno 8000 funtov šterlingov (to je 1.900.000 Din) v njen namen. Namen te družbe pa je: razširjati katoliške knjige in spise po nizki ceni, tako da more vsakdo seči po njih. Za nas nenavaden, a zelo dober in uspešen je način prodaje in razširjanja teh knjig: v vsaki cerkvi so na posebnem prostoru razstavljene knjige, brez nad-

zorstva. Vsak, kdor knjigo vzame, vrže v puščico zahtevano vsoto. — Ta način prodaje predpostavlja visoko etično kvaliteto ljudstva.

Vpliv teh knjig je bil in je neizmeren. Sto in sto konvertitov so privedle h katoliški veri; veliko je danes katoliških duhovnikov, ki so se spreobrnil pod vplivom teh knjižic; kupili so jih, ko so iz radovednosti stopili v cerkev. Pa tudi katoličani sami črpajo iz njih ogromno korist. Kardinal Gosquet je dejal: »Te brošurice so dvignile nadnaravno željenje tisočev.« Saj na jasen in odločen način obravnavajo vse probleme v smislu katoliške vere in Cerkve.

Danes se prodajajo v 1500 cerkvah na Angleškem. L.

Dobro poučena »Beseda«. Ta revija prinaša v štev. 7-8, str. 155 sl. člančič: »Papež zmage.« V njem stoji sledeča trditev: »Neitalijanskim katoličanom v Italiji niso bile zasigurane v sporazumu najosnovnejše pravice, ki jih sicer cerkev odločno in nepopustljivo zahteva za svoje člane po vsem svetu od vseh vlad.« Izvrstno. Dokaza ni. Resnica je namreč, da stoji v § 22. italijanskega konkordata tale odredba: »Kjer je treba, bodo morali biti dodeljeni župnikom duhovniki, ki razumejo in govorijo jezik, ki je v onem kraju v rabi, da bodo mogli vršiti dušnopastirsko delo v jeziku vernikov po smernicah Cerkve.« (Oficielni tekst v Osserv. Romano, 8. junija 1929, letnik 69, štev. 133, str. 2.) So pa konkordati, ki o narodnih manjšinah sploh ne govorje, n. pr. avstrijski.

Torej ravno nasprotno od tega je res, kar trdi »Beseda«. Zares, resna, dobro informirana kulturna revija. L.

Na mednarodnem protialkoholnem kongresu v Londonu je bilo zastopanih 27 narodov iz vsega sveta, zlasti iz angleških kolonij: Kanade, Južne Afrike, Indije, Avstralije. Kongres si je zastavil nalogo, da dosejanje zgolj formalno obstoječe mednarodno protialkoholno društvo povzdigne do resnične svetovne zveze, ki naj bo razdeljena v tri odseke: ameriškega, britskega (z dominijoni) in evropskega. Angleška silno razcepljena abstinenčna društva, ki s to razdelitvijo niso bila preveč zadovoljna, so se na zahtevo lorda Astor-ja končno le podvrgla tej odločitvi.

To bodi naš cilj: Dan zajeti z njegovo težo, dan obvladati z njegovim trpljenjem, dan preživeti z ljubeznijo do tihega dela za se in za bližnjega, to bodi tvoj cilj, dragi kongreganist!

Protestantizem.

Ob raznih prilikah smo slišali, da je jalovo vsako upanje, da bi se angleška protestantska cerkev zedinila s katoliško cerkvijo. To je res, toda ne smemo misliti, da so spreobrnjenja med Angleži redka. L. 1932. jih je bilo 12.372, od teh samo v westminsterski škofiji 1458. Število katoličanov na Angleškem je naraslo sedaj na 2.279.830, duhovnikov pa 4.818. (Doc. Cath. 27. jan. 1934.)

KONGREGACIJSKI OBZORNIK

DMK — Ptuj.

Naše statistike so malenkostne (naročnikov »Naše Zvezde« — 1, prodanih koledarčkov — 19, vseh članov — okoli 50, zborovanja v Ljubljani sta se udeležila — 2 člana), toda mi delamo! Pomisliti je treba le to, da je pretežna večina našega članstva iz okolice, revni kmečki študentje, za katere je nakup našega tiska pri vsestranski krizi tudi — žrtev. Vsekakor pa je število pri nas prodanih koledarčkov znatno poskočilo (lani — 5!). Vzrok temu je mnogo bolj porabna vsebina in živahna agitacija novega odbora.

Zborovanja delegatov sta se — kakor rečeno — udeležila dva člana. Vzrok temu? — V prvi vrsti nam je obilnejšo udeležbo preprečil zlet Jadranske Straže na morje, katerega se je zaradi ugodnosti udeležilo precejšnje število članov. Res je, da je bilo pri tem marsikomu le za materijelno korist. Kaj hočemo? — Drugi vzrok je pa oddaljenost. Če računamo za vožnjo Ptuj—Ljubljana in obratno 64 Din, je to precej in se da (dijaško računanje) za to vsoto dobro živeti na potovanju — 10 dni. Sicer pa je bilo malo takih, ki so imeli koncem leta ta denar, če pomislimo, da je obema delegatoma morala plačati vožnjo kongregacija iz lastne blagajne. — No, oba sta se vrnila iz Št. Vida polna svetega navdušenja za našo stvar. — Trudila sta se predvsem dobiti zveze z dijaštvom našega prepričanja z drugih gimnazij ter tako ustvariti neko zvezo, fronto kongregacijskih idej, kar se jima je deloma res posrečilo. Dopolnjujemo z Novim mestom, Celovcem in Ljubljano. Ostale kongregacije pa naprošamo, naj se oprimejo te ideje, ideje tesnejše združitve pod Kristusovim praporom. V slogi je moč.

Naš program je v letošnjem šolskem letu sledeč: Prekvasiti moramo tukajšnje dijaštvo, da se bo odločilo končno veljavno, če le mogoče: pro. — Naše vrste se na vsak način morajo krepiti z novimi posamezniki. Vsak kongreganist mora biti apostol katoliškega tiska. Katoliški tisk v domove! Katoliški tisk ljudstvu, ki išče in tava!

V soboto, 6. oktobra smo imeli prvi (otvoritveni) sestanek. Število navzočih članov in članic (slavnostni in otvoritveni sestanki so skupni!) — je bilo majhno. Okoli 40! Vzrok izostanka je bil kulturni film, ki se je vprav tedaj predvajal za dijake. No, komur je bilo kaj za našo sveto stvar je prišel in reči se

mora, da so bili na prvem sestanku res pravi z n a č a j i. Število članic pa stalno pada. Vzrok ni znan. Sestanki so dovolj zanimivi, kar pa ne pomaga. Imamo 2 osmošolki, 1 sedmošolko, par korajžnih četrtošolk, 1 tretješolko in — nič več. Prvi razredi niso dali ničesar. Očitamo sebi: premalo smo agitirali!

Na splošno smo se razdelili v tri skupine: višji moški oddelek, nižji moški in ženski. Nižjega moškega vodi mestni kaplan g. Močilnik, vendar se bodo njihovih sestankov udeleževali tudi višješolci in požrtvovalnemu gospodu nekako pomagali pri vzgoji s predavanji verske, leposlovne in patriotične vsebine. Vsekakor je to lep načrt. Višješolce in dekleta vodi g. prof. Stanko Cajncar — po starem.

V programu imamo gledališko predstavo. Kdaj bo, še sami ne vemo. Pač pa prosimo tovariše od drugod in voditelje drugih kongregacij, da nas posetijo kot dragi gostje 2. februarja, na naš praznik, da se bomo pomenili o skupnem delu. Vabljeni že vnaprej!

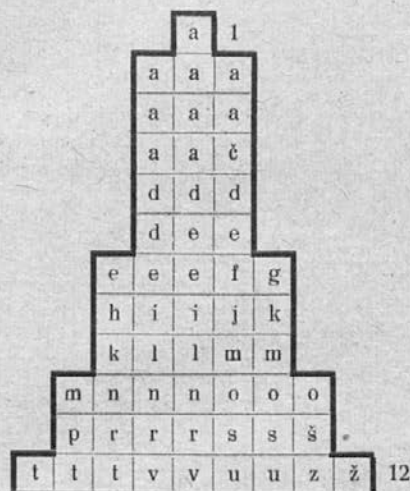
Naše geslo pa je: Slovenija ne sme imeti problema vernosti, dokler živimo mi, marijanska mladina! — Na delo!

Za DMK-Ptuj — J. M.

Prezv. g. škof dr. Ivan Gnidovec bo dne 30. nov. praznoval 10 letnico škofovskega posvečenja in 8. dec. 10 letnico umeščenja na skopljansko škofijo v Prizrenu. Tudi dijaške Marijine kongregacije mu ob tem jubileju pristrčno čestitajo in mu prosijo bogatega božjega blagoslova za vse njegovo delo. Saj je prevz. g. škof kot rektor zavoda sv. Stanislava veliko delal zanje. Po njegovem prizadevanju sta se vršili prvi dve dijaški kongregacijski zborovanji l. 1913 in 1914 v zavodu sv. Stanislava. Pri prvem je bilo okoli 200 kongreganistov, pri drugem pa okoli 250. G. rektor je omogočil zborovanje v zavodu, udeleževal se je z zanimanjem sestankov in tudi posegal v debato. Namerala zborovanja v naslednjih letih je preprečila svetovna vojna. Čeprav je imel g. rektor med vojno veliko dela s šolo, zavodom in ranjenci, se je kljub temu živahno zanimal za kongreganiste in nekaj časa sam vodil prvo kongregacijo. Zato se mu je ob slovesu iz zavoda dne 6. dec. 1919 osmošolec Matija Tomc v imenu kongreganistov zahvalil za njegovo požrtvovalno delo za kongregacijo. Po 15 letih spet kličejo hvaležni kongreganisti prevz. g. škofu: »Bog Vam bogato plačaj in Vas ohrani še mnogo let!«

Uganke

1. Spomenik

1. soglasnik,
2. pokrivalo,
3. jeza,
4. pritok Save,
5. papež,
6. medmet,
7. apostol,
8. zemlja,
9. slovenski pisatelj,
10. geometrični lik,
11. slovenski vladika,
12. način izražave.

Po sredi navzdol dobiš važen spominski dan.

2. Besedna uganke

Red, vaza, nič, lama, greh, Mura, Olga, pod, Eva, moka, hči, žoga, oda. — Zamenjaj v vsaki besedi prvo črko z drugo, da dobiš novo besedo. Prve črke novih besedi povedo znan pregovor.

3. Številnica

$$7 + 28 + 32 + 5 + 25 + 36 + 16 + 7 + 38 + 50 + 3 = x.$$

Pravilno rešitev je poslati na Upravo do 5. decembra. Izžrebani dobi nagrado: Vodušek: Sv. maše.

Rešitev ugank 9.—10. štev. lanskega letnika

1. **Važno vprašanje:** Ali se udeležite počitniškega zborovanja?
2. **Posetnica:** Naročnik »Naše Zvezde«.
3. **Črkovnica:** Zdrava Marija.

Rešitev ugank 1.—2. štev. letošnjega letnika

1. **Sestavljalnica:** Pas, pastor, topaz, Kreta, pastorek.
2. **Posetnica:** Sejni zapisnikar.
3. **Mrliška statistika:** Reši svojo dušo.

Izžreban je Matija Šink, Kranj.

Ali imaš že Kongregacijski koledarček 1934/35?

Našemu dijaštvu se toplo priporoča

Mlekarna Janežič - Poljanska cesta 3

Mlečni sveži izdelki različne vrste, vedno v zalogi po zelo nizkih cenah

**25% ceneje
dobijo dijaki**

katerih starši so udje
Mohorjeve družbe,
knjige iz njene založbe

**v Mohorjevi knjigarni
v Celju, Prešernova ulica 17 in
v Ljubljani, Miklošičeva c. 19**

Mariborsko dijaštvo

kupuje vse potrebščine
in knjige v prodajalnah

Tiskarne sv. Cirila

Koroška cesta št. 5

Aleksandrova cesta št. 6

in

Trg Kralja Petra št. 4

KNJIGE

ŠOLSKE IN VSE DRUGE,
DOMAČE IN TUJE KUPITE V

**JUGOSLOVANSKI
KNJIGARNI**

V LJUBLJANI
(PRED ŠKOFIJO)

NOVA ZALOŽBA V LJUBLJANI KONGRESNI TRG

Se priporoča pri nakupu knjig, šolskih in pisarniških potrebščin. Najboljše blago po konkurenčnih cenah.

Založba izvirnih slovstvenih del (Cankarjevi in Finžgarjevi zbrani spisi) in klasičnih prevodov iz svetovne književnosti.

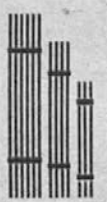
Papir šolske potrebšchine

H. NIČMAN nasl.

*Prodajalna Katoliškega
tiskovnega društva*

Ljubljana, Kopitarjeva 2

**SALDA-KONTE
STRACE
JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE
MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE I.T.D.**

nudi po izredno ugodnih cenah

**KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE**
REG. Z. Z. O. Z.
V LJUBLJANI, KOPITARJEVA 6/II

KAR JE RES, JE RES!

Najlepše TISKOVINE, naj bodo že za pisarniško porabo ali pa LITOGRAFIRANE oziroma tiskane v BAKROTISKU za reklamne namene, prav tako tudi KLISEJE za naše oglase nam dobavi

**JUGOSLOVANSKA TISKARNA
V LJUBLJANI**

Izvršitev je prvovrstna, material brezhiben, cene so umerjene, dobava točna.
Telefon 2992

JOSIP OLUP - LJUBLJANA

Trgovina z manufakturnim blagom, moško konfekcijo in modnimi potrebščinami

Trgovski prostori:

Stari trg 2, Pod Trančo 1, Kolodvorska 8

Širite list „Naša Zvezda“

Ure, zlatnina,
optični predmeti

JAKOB VILHAR, urar
Ljubljana, Sv. Petra c. 36

Dobra in cena

hrana

se dobi v

Zadružni kleti

Kongresni trg 2

Ljubljana